

Изх. № 753 / 20.06.2007г.

До Г-н Сергей Станишев
Министър-Председател

Г-н Ремзи Осман
Председател на ПК по местно
самоуправление, регионална
политика и благоустройство

Г-н Петър Димитров
Председател на ПК по бюджет
и финанси

Г-н Георги Божинов
Председател на ПК по околна
среда и водите

Г-н Пламен Орешарски
Министър на финансите

Г-н Джевдет Чакъров
Министър на околната среда и
водите

ОТНОСНО: Внасяне на промени в Закона за местните данъци и такси и в
основата за определяне размера на такса битови отпадъци¹

Във връзка с направено по-рано предложение от страна на Българската стопанска камара – съюз на българския бизнес (Изх. № 753 / 02.04.2007г.), с настоящето изпращам Проект на Закон за изменение на Закона за местните данъци и такси и Мотиви към него, подготвени от експерти на БСК.

Бих искал да подчертая отново многобройните дефекти на възприетия принцип за начисляване на таксата, като определян от общините процент (промил) от данъчната оценка на съответните имоти на гражданите, респ., дълготрайни материални активи на фирмите. Например, по последни данни на Българската асоциация на металургичната индустрия това създава драстични разлики дори между фирми от един сектор. Събраните такси битови отпадъци на един зает от персонала варират от 9,00 лв до над 1000,00лв за отделните фирми, членуващи в сдружението. Огромни, в редица случаи над десет пъти, са и разликите между таксите, начислени за един тон събрани и третираны битови отпадъци по отделни общини.

БСК изразява отново готовност за сътрудничество при възприемане на настоящите предложения, вкл., при подготовката и редакцията на окончателния текст на законопроекта с оглед решаване на посочените проблеми, въвеждане на принципа „замърсителя плаща”, както и на алтернативни пазарни механизми, осигуряващи качествени услуги на достъпни цени за гражданския и стопански сектор.

За контакти: т.: 980 3055, ios@bia-bg.com

Приложение: съгласно текста

С уважение,

БОЖИДАР ДАНЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ

¹ Ползване на текста и позициите, изразени в настоящия документ от организации и лица, нечленуващи в БСК с изключение на държавни органи, следва да става с изрично реферирание към източника, в т.ч., изх., номер и дата на настоящото становище.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за изменение на Закона за местните данъци и такси

(Обн., ДВ, бр. 117 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 71, 83, 105 и 153 от 1998 г., бр. 103 от 1999 г., бр. 34 и 102 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 28, 45, 56 и 119 от 2002 г., бр. 84 и 112 от 2003 г., бр. 6, 18, 36, 70 и 106 от 2004 г., бр. 87, 94, 100, 103 и 105 от 2005 г. и бр. 30, 36 и 105 от 2006 г.)

§ 1 В наименованието на Раздел I на Глава трета в края се добавя текста „и такса за поддържане на териториите за обществено ползване”.

§ 2 Член 62 се изменя така:

„Чл. 62 (1) Таксата за битови отпадъци се заплаща за услугите по събирането, транспортирането, временно съхраняване, предварително третиране, оползотворяване или обезвреждане в депа или други съоръжения за третиране на битови отпадъци.

(2) Таксата за поддържане на териториите за обществено ползване се заплаща за услугите по поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места.”

(3) Размерът на таксите по ал.1 и 2 се определя по реда на чл. 66 за всяка услуга поотделно - сметосъбиране и сметоизвозване; третиране на битовите отпадъци в депа или други съоръжения; поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване.”

§ 3 В член 64 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „Таксата” се заменя с „Таксите”.

2. Създават се нови ал.4 и ал. 5 със следното съдържание:

„ (4) Собственикът на имота, или лицето на което е учредено вещно право на ползване, декларира ежегодно в общината по местонахождение на имота не по-късно от 30 март – броя на лицата и времето на обитаване, определено в календарни месеци за съответния имот през предходната календарна година, в т.ч. членове на семейството, наематели, средногодишен брой на заетия персонал в предприятието или организацията и/или други ползватели.

(5) Въведените данни от декларациите се изпращат по служебен път от общините на Районните полицейски управления и Националната агенция по приходите.”

§ 4 Създава се нов чл. 65 със следното съдържание:

„Чл. 65 (1) Собственици на имоти, юридически лица - сдружения на етажна собственост, предприятия, организации, или лицата на които е учредено вещно право на ползване, могат да изберат да бъдат обслужвани пряко от организации и лица по чл. 38, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците, които са получили разрешение по чл. 12 от същия закон за извършване на дейности по чл. 62, ал. 1.

(2) В случаите по ал. 1, задължените лица подават декларация в общината по местонахождение на имота за освобождаване от плащането на такса битови отпадъци, както и нотариално заверено копие от договора за обслужване с организация за третиране на битови отпадъци, не по-късно от 30 юни на текущата година.

(3) Договорите по ал. 1 се сключват задължително за четири годишен период на обслужване с начална дата за предоставяне на услугите – началото на годината, следваща годината на тяхното сключване.

(4) Организацията за третиране на битови отпадъци, сключили договори по ал. 1, могат да прилагат различни системи за събиране и отчитане на количеството битови отпадъци в съответствие с условията на сключените договори и издадените разрешителни, включително маркиране на торби за събиране, тип, вместимост и брой на запълнени контейнери или други съдове, подлежащи на обслужване за даден период, предоставяне на допълнителни услуги и други.”

§ 5 В чл. 66, ал. 3 думите „таксата за битови отпадъци” се заменят с „таксите по чл. 62, ал. 1 и 2”, а думата „таксата” с „таксите”.

§ 6. Член 67 се изменя така:

„Чл.67. Общият размер на такса битови отпадъци се определя на основата на количеството образувани, събрани или третирани битови отпадъци за предходната година, като стойност в лева спрямо един от следните натурални показатели - лв./куб.м, лв. /тон, лв./1 ползвател.”

§ 7. В член 77, ал. 4, след думите „ползвател” се поставя точка и текстът до края на изречението се заличава.

§ 8. В Чл. 127, ал. 1 думите „от 20 до 200 лева” се заместват с „от 100 до 1000 лева” , а думите „100 до 500 лева” с думите „от 500 до 5000 лева”.

§ 9. В Параграф 1, т. 16 се изменя така:

„§1.т.16. "Основа" за определяне размера на таксата за битови отпадъци е количеството образувани, събрани, транспортирани и/или временно съхранявани, предварително третирани, оползотворени или обезвредени в депа или други съоръжения за третиране на битови отпадъци отпадъци, определено чрез измерване на маса или чрез обема на съдовете за битови отпадъци при средно относително тегло от 0,250 т/м3.”

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 10. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" и се отнася за всички плащания на таксите за битови отпадъци и за поддържане на териториите за обществено ползване, определени след 1 януари 2008 г.

§ 11. В срок до три месеца от влизането в сила на закона, но не по-късно от приемането на общинския бюджет за 2008г., общинският съвет приема промени в наредбата по чл. 9 в съответствие с изискванията на Глава трета, Раздел I.

§ 12. До приемането на наредбата по чл. 9, определянето и администрирането на таксите се извършва по досегашния ред.

§ 13. В Закона за управление на отпадъците (Обн. ДВ. бр.86 от 2003г., бр.70 от 2004г., бр.77, бр.87, бр.88, бр.95 и бр.105 от 2005г., бр.30, бр.34 и бр.63 от 2006г.) в чл. 16, ал. 3, т. 4, след думите „строителни отпадъци” се поставя запетая и добавят думите „както и за въвеждане в действие на средства за измерване на масата на събраните битови отпадъци”

Законът е приет от XL Народно събрание на 2007 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение на Закона местните данъци и такси

Сегашните принципи за определяне и събиране на такса битови отпадъци, са унаследени от предреформения период и генерират условия за монополизация, пренасяне на дейността на фирмите за третиране на отпадъци в сивия сектор, възпроизвеждане на огромни, необосновани различия в размерите между отделни общини, между гражданите и фирмите. „Такса битови отпадъци” всъщност представлява данък, определен като сума, зависеща от данъчната оценка на съответния имот, а събраните средства се разходват често пъти в направления и за дейности напълно противоположни на нейното предназначение и цел.

Не се прилага принципът от европейското екологично право „замърсителя плаща”. Това на свой ред не стимулира гражданите и задължените лица, причинители на отпадъците да ги ограничават до оптимално равнище, а оторизираните предприятия за извършване на дейности по третиране на отпадъците да бъдат заинтересовани в увеличаване на събраните количества и подобряване качеството на обслужване.

От друга страна, продължава практиката за отчитане на дейностите по събиране и транспортиране на битовите отпадъци чрез наряди за изпълнение на работата от оторизираните фирми, вместо чрез реално измерване и отчитане на количеството събрани и третирани битови отпадъци.

Нараства дискриминацията между отделните граждани в рамките на една община по отношение на платените суми и генерираните отпадъци, между отделните общини, между гражданския и фирмен сектор. В тази връзка, по данни на браншови сдружения на производителите са налице драстични разлики дори между фирми от един сектор. Събраните годишни такси битови отпадъци, начислени за един зает от персонала във фирми от металургията варират от 9,00 лв до над 1000,00лв. Огромни (над десет пъти) са и разликите между средства от такси, начислени за един тон събрани и третирани битови отпадъци по отделни общини.

Всичко това влиза в остро противоречие с необходимостта от:

- въвеждане и спазване на европейския принцип, „замърсителят плаща”;
- прозрачност и отчетност на публичните разходи;
- елиминиране на монополизма и условията за криминализация на дейностите по управление на отпадъците и въвеждане на алтернативни пазарни механизми, подобряващи качеството на обслужване при поддържане на достъпни цени;
- обосновано планиране, проектиране и спешно въвеждане в действие на съоръжения за третиране на битови отпадъци по продължаващи проекти от предприсъединителните програми и по приетата Оперативна програма Околна среда.

В тази връзка се налага предприемане на спешни промени в действащото законодателство и практика и преди всичко в Закона за местните данъци и такси. Съответни промени следва да бъдат предприети при приемане местните бюджети и нормативна уредба в правомощията на общинските съвети, особено в контекста на предстоящите избори на нови общински органи за управление.

Целите на този законопроект включват:

- по-нататъшно разширяване на финансовата децентрализация и самостоятелност на общините чрез регламентиране на правото им да определят конкретния размер на таксите за битови отпадъци, на основата на общи принципи и ред, определен в закона;

- промяна на характера на такса битови отпадъци - вместо фактическо данъчно плащане в реална такса или цена на пряко предоставяна услуга, покриваща необходимите разходи за количеството събрани и третиранни битови отпадъци;
- създаване на алтернативен ред за задължените лица, които желаят да получават пряко услугите по третиране на битовите отпадъци (една или няколко дейности по събиране, транспортиране, временно съхраняване, предварително третиране, оползотворяване или обезвреждане в депа или други съоръжения за третиране на битови отпадъци) и освобождаването им от задължението да заплащат такса битови отпадъци при сключване на договори с оператори, оторизирани по чл. 12 на Закона за управление на отпадъците;
- въвеждане на отделна такса за финансиране поддържането на местата за обществено ползване;
- хармонизиране на законодателството с практиката в страните членки на ЕС, при които количеството генерирани битови отпадъци се използва за определяне на размера на заплащаните такси или на цената на представените услуги;
- законово прецизиране на задълженията за заплащане на таксите от страна на собствениците на имоти, чрез въвеждане на ежегодно деклариране на лицата генериращи битови отпадъци (собственици, наематели и ползватели на жилищни имоти, персонал зает в предприятия и организации (в т.ч. държавни ведомства);
- създаване на пряка връзка между размера на такса битови отпадъци или цената на пряко представените услуги и количеството генерирани и третиранни битови отпадъци;
- въвеждане на пазарни механизми с които причинителите на отпадъци са стимулирани да ги ограничават в оптимални размери, а оторизирани лица за тяхното третиране да увеличават количеството и качеството на представяните услуги при поддържане на ниски разходи и конкурентни цени
- премахване на дискриминацията и необоснованите значителните разлики в размера на таксите спрямо количеството генерирани и третиранни отпадъци, както между предприятията и гражданите - задължени лица, така и между отделните общини.

Промените предвиждат:

- определяне на размерите на такса битови отпадъци от общинските съвети на основата на принципите и ред, определени в променения Закон за местните данъци и такси;
- събирането на такса битови отпадъци от лицата генериращи битови отпадъци, като собствениците на имоти ежегодно декларират съответните обитатели (в т.ч., собственици и членове на техните семейства, наематели и други ползватели).

Предвижда се паралелно подобряване на режима на адресна регистрация (данни за ползвателите на съответните имоти - регистрирани лица), на задължително въвеждане на средства за измерване на масата отпадъците и подобряване на контрола, на отчетността и публичността на събраните средства и направлението на тяхното разходване, както и на количествата генерирани, събрани и третиранни битови отпадъци.

Предлаганите промени ще улеснят и ускорят в значителна степен процеса на проектиране, финансиране и изграждане съоръжения за третиране на битови отпадъци, концесионирането на отделни дейности, въвеждане на единни принципи, конкурентност и прозрачност както на територията на отделените общини, така и между общините, вкл., и спрямо обслужваните лица – граждани и фирми.

На последно място, прилагането на предложените промени в практиката на общините ще укрепи финансовата дисциплина, като едновременно ще реши кардинално изострените проблеми свързани управлението на битовите отпадъци без бъдат увеличавани финансовите тежести върху гражданите и предприятията.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: 6

(Сергей Станишев)